

da două ori în septembrie: Joi și vineri; era când va pretinde imunitatea materialor, va fi de trei săvădisă de patru ori în septembrie.

titlu de prenumerare:
pentru Austria:

în întregu	8 fl. v. a.
dumetate de anu	4 fl. v. a.
strâniu	2 fl. v. a.

pentru România și străinătate:
în întregu 12 fl. v. a.
dumetate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratii se fac la toti dd. corespondinti ai nostri, si de a dreptul la Redactiune *Stationsgasse Nr. 1*, unde sunt a se adresa si corespondintile, ce privesc Redactiunea, administratiunea sau speditură; căte vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anumite nu se vor publica.

Pentru anunțuri si alte comunicatii de interes privat — se respunde căte 7 cr. de linie; repetitii se fac cu prețul sădut. Prețul timbrului căte 50 cr. pentru una data se antecipa.

Principale Carelui, crisea si natura ei.
descoperiri din sfără politicei mai nalte,
si orientare romanilor de din cînd si din colo.)

Pesta, in 18 iuniu n.

Eventualitatea retragerei domnitorului Carol din România de la tronu, discute seriosu in press'a Europei, ca să se splice cum se cade. — Nu începe indoiela, că ea stă in legatura cu ceea cea mare ce tocmai se croiesce, de cărei prime incepute s'au facutu în Berlinu, la intelnirea celoru Imperati, ci — in Petropole, atunci dîn Thiers s'a infacisat acolo, intră d'ă ingagiă pre Imperatului Alessandru al II-lea, intru interesulu pacii din Franțe!

Noi avem descoperiri private dinna, Parisu, Roma si Berlinu, cari in sta privintia stau într'o asemeneare fratică si o armonie aproape pău' la coincidență, măcar că domnii corespondinti nostri, pre cătu scimus noi, nu stau într'o coatingere, ci — fie care ju și deduce numai din aparitiuni, si multu inca din unele ecivocități ale unu barbat de statu. Tote descoperiri corespundu de altmîntre si studia si observatiunilor nostru, si — totu tote ne indreptatiescu, ale luă de, pentru d'ă vorbi despre ele — si cu statul publicu alu nostru, pe cărelle priyescu essentialminte.

Principale Carolu a venit la troiști — en intenționi sublimă, urăsa privata si spiritulu seu necovito, erau straine nemoralei si fariseis-til politicei si diplomatiei.

Elu a venit cu firmulu propus, să facă România, o România „romana diuta,” si acăstă — „prin profitarea unei imprejurările, cu ajutoriul mai multu alu poterilor mari, alu lui Năstase — de se va poté, de nu — alu lui Alexandru si Wilelmu, resp. alu lui Bismarck si Goričakov. Acăstă scimus din apările sale cuvinte, ce ni le-a rostitu în septembrie 1868 — de si într'altele, dar in acestu intileusu.

Despre intrigele cele diavolesci si inițiale cele poterice ale diplomatiei, elu — după ce s'a asiediatu in București, inceputu a avé ideia, cunoscendu-le in le semtiā stringendu-lu amaru. La pucinu de cătu unu anu de dile după ea sa pe tronu — elu, celu incantat si spirtul francesu si alu romanismu peste totu, de o data s'a aflatu in — cînclu, său — mai bine dicendu, in lăsu lui Bismarck! — Inca de la 1867 a era pusa si Austria-Ungariei; dualu intocmai asia a fostu efectului in sforn dlu Bismarck, casă Sadova! Cărofa de la Sedanu incoronă opul:itică Austro-Ungariei devin — casă României — expresiunea combinatiunii interne, secrete a dlu Bismarck. Aci identitatea de principia la guvern din Buda-Pesta si la celu din București; de aci cinismulu si impilarea poporului, ruinarea morale si materiale aci si colo. — Nemica sub sôră mai verat, mai sicuru, mai positivu, — astadi mai evidinte, mai chiaru, de acăstă! Ai căroru ochi, orbiti de inculu propriu alu momentului, de ocupatiunea loru personală, astadi vedu inca acăstă, mane vor vedé-o si semti-o amaru.

Astfelii Carolu a devenit in considerare cu — inim'a sa, cu cugetul moralu si cu tiér'a, — si intocmai în Regimul Austriei, am poté dice

Dominitorul Austriei, a devenit in contradicere cu — sine, cu principiale, tendințiele, enunciatiunile si chiar ingagia-mentele sale de mai nainte, cu tôte refe-rintele faptice ale monarchiei, cu insasi ideia Austriei! si astfelii *guvernări*, unu *guvern* precare lumea lu credea corapsu din cei mai buni pa-trioi, si standu sub influența directă a ce-lui mai desinteresat, mai sublimu pa-triotu, *Franciscu Deák*, — a devenit sistematecaminte ruinatoriu, ruinatoriu si materialu si moralu alu tierei, si aprigu compromittitoriu si espunctoriu alu na-tiunei magiare!!

Andrassy si Deák si Tisza, — de asemenea — cei ce in Viena consiliadu pre Imperatulu *Franciscu Josifu* si pre Dina-stia, — si totu asiā domnii *Costa-Foru* si *Lascăr Catargiu* si *Boerescu* — pôte să nu fie semftu si priceputu acăstă, si să nu fia potutu colimă că — unde are să duca acăstă: dar principale *Gorciakov*, din observatoriul său celu sicuru, prin mîile de aginti esploratori ai se-ne-adormiti si pré susceptibili, — nu se pôte să nu fia descoperit u totu, de la eșepte si prin căi si instrumente, si pana susu la fabrica si la fantana!

Retiau'a lui Bismark — ajungea a fi numai presupusa, pentru d'ă se face combinatiunile necesari de precautiune; ér o data ea — prin simptome, ma chiar prin aparitiuni faptice, (ca si cele mai susu citate,) — afiata si constatata, iute mesurele necesari — pentru — paralizarea si chiar rumperea ei trebuiau luate si puse in lucru!

Ecă-Vi cheia, deslegarea arcanului situatiunei de astăzi. De aci veti poté splică — tote: *crisale noastre finantiare* in Austro-Ungaria, — cari in fine totu se reduc la *Rothschild*, celu-ce chiar asia 'si-are pre agentii sei de susu pana diosu, pre la tote curtile si prin tote peturele societății, casă *Bismark* si *Gorciakov*, chiar asia 'si-are interesele sale d'ă esplotă poporale, inca si pre prin-cipi si domnitori, casă veri-care despotu potericu, si carele deci vediendu, că să se prepara, dora chiar se apropia crisea politica cea mare, iute si-a trasu millionele cu căsigulu coticariei sale din cale, din pericolu, sacrificandu ruinei pre coticarii cei mai mici si mai prosti, intocmai pre-cum facu si diplomati in asemenea casuri; căci — una morală au ei astăzi, unu Ddieu cu coticarii! — de aci mai departe se va splica: *indispusetiunea Imperatului Alessandru* in Viena, unde densul sciā bine că este intr'o tiér'a ingagiata in contra sa si a intereselor sale — desi dora fara scirea bunului Monarchu, după cum de si-curu foră scirea sa se facu tote ticalosiele si nebunile dloru, prin cari se vatemă de mōrte, se demoralisă si ruina si in-straină poporale! — de asemenea — in cătu pentru Carolu din România, de aci se splica *leganarea tronului seu, perderea basei sale morale, isolarea sa totale in acea tiéra!* — de aci mai incolo: *alianța* a despre carea astăzi atătu de positivu se vorbesce, ce in acelui momentu candu Imperatulu Alessandru in Viena se 'mbra-cisia cu *Franciscu Iosifu* — iute să se fie inprovisatu intre Prusso-Germania si Italia, — si care numai ea unu „*paroliu*” in contra incercărilor si posibilelor reusări ale planurilor russe se pôte es-plică! — in fine chiar crisea de la 24 maiu in Versalia, delaturarea dlu *Thiers*, ca autore si făptorele celu mai pericu-losu alu coalitiunei secrete pentru infre-narea ambiciunei prusso-germane,

chiar si acea apucatura miserabile a Monarchistilor corupti si corruptibili din Francia, cu tota securitatea pôte fi atrăbita intrigei din Berlinu, pentru incurcarea planurilor, acum patente, in contră retielei sale, intinse de la Berlinu, prin *Praga, Viena, Buda-Pesta, București, pan' la Constantinopole si Athina!*

In resumatu dicendu: *dupa-ce, dlu Thiers a atrasu intrăga atenția curtii si politicei de Petropole asupra consecințelor naturale ale prăpotintei prusse, după victorie si jafurile din Francia, după devalvarea nimbulului de putere si influența franceza, si — după-ce atenția Russiei constatată formalmente adevăratu acelora consecințe, periculu ascunsu in ele — pentru sine si pentru planurile si scopurile sale si pentru Europa intrăga, ér mai de aproape pentru Austro-Ungaria si Romania si Slavii din Oriente, — firesc că nu remanea unu minutu de esitatu, ci trebuie să să de man'a spre impedecarea reului.*

(Si acum, după cum in urulu pre-cedinte alu Albinei ii aretemu pre domnii magiari „*trasi-inpinsi*” de intrigandii rafinati cei din Viena si de egoistii cei miserabili de a casa, — in tocmai ii vedem *trasi-inpinsi* de cei din Berlinu si din Petropole! —)

Alianța morale intre dlu *Thiers* si *Russia*, pentru unu scopu atătu de mare si generalu, ne-aperatu avea trebuita de intăriri si popularisare, prin atra-gerea si ingagiarea directă si indirectă, mai antaiu a tierelor si poporilor amagite si abusate de Prusso-Germania — in seale in contra-si. De aci resuflare prin diferite foi; de aci inspiratiunile in Viena si Buda-Pesta si Bucuresci; de aci solicitudinea muscularu in *Belgradu* si *Cetine*; de aci — incercările de capacitate său de ingagiare — a Imperatului Alessandru facia de Imperatulu *Franciscu Iosifu* in Viena, tocmai in *cestiunea Orientului*, a mregei prusse, intinse spre Oriente; de aci nelinișcirea spiritelor — mai antaiu in sferele de susu, ér apoi si in cele de mediloci si de diosu; de aci ne-increderea si nesecurantă si temerea comună!

Si Prusso-Germaniei nu-i va romane, de cătu — său a-si retrage si respective masă mai bine planurile, său că amii viitori au să fie martori celui mai infrac-tatu conflictu, de care este capabile Europa betrana!

Retragerea intrigei dui Bismarck din Oriente — intre primele consecințe cauta să aiba — retragerea lui Carolu din Romania, — caderea dualismului in Austro-Ungaria, — resuflare unu picutiu a poporului orientali, calcate la pamentu si despoiate pana la camasia; — paralelu redicarea Francei mereu la autoritatea si rangulu ei de mai nainte in Europa si in Lume. —

Unu cuventu noi nu vorbiram de libertatea civile-politica; pentru că — după noi, nu de acăstă se lucra. Acăstă astăzi, sub asia numitele constitutiuni, in manele omenilor demoralisi, nu este de cătu, o mare mintiu, o criminale pacalire a bietelor popor, si — nici nu acăstă, nu acestu lucru falsu si seumpu este aceea, după ce insatosiédia poporale, — ci noi vorbiram de libertatea d'a resuflă moralitate si materialitate, libertatea d'a se semti si sustine si cultivă poporale, după firea loru, cevasi mai usioru, de cătu astăzi, candu loru tocmai acăstă li se ie în nume de reu, li se ie de lipsa de patriotismu, de criminalitate! —

Acăstă e natură, acestă stadiu ersei; acăstă — situatiunea; apoi strin-ga-si manele cătu vor vră imbracisie die-se si pupe-se — cei trei imperati — cătu li va place! —

Pesta, in 18 iuniu n. 1873.

Cu resolutiunea imperatésca din 9 iuniu a. c. comisariulu plenipotent de pana acum in atacerile bisericiei ortodoxe serbești de Carlovetiu, baronulu *Majthényi László*, la a sa propria rogare se deslegă de acestu oficiu, pre langa pré nalta recunoșintia a activitatii des-voltate in acăsta calitate; totu de una data dlu *Sigismundu Huber*, consiliariu de curte si vice-presidint de locotenintia in pensiune, este numit de „comisariu regiu pentru intregu teritoriu Metropolisi serbești,” cu misiunea expresă: „a efectua dreptulu de suprema inspectiune, ce după lega si ordinatiu ni competă MSale in afacerile bisericesci, scolari si fundatiunali.”

Asia-dara după acăsta pré nalta resolu-tiune, acum se scia că comisariulu regiu in sferele sa de activitate este unu adeveratul „*alter ego*” alu MSale si prin urmare suprem'a auto-ritatea dispunatoria in causele bisericesci, scolari si fundatiunali ale metropoliei serbe. Numai cătu — dorere! că domnii ministrăi, cari decretara si contrasemnara acăsta mesura, asiā se vede, că nici ideia nu au despre abusul si degradarea ce se face astfelii supremului dreptu de supra-inspectiune! —

Dlu *Kerkápolyi*, despre carele se sioptă că — n're bietulu nici să platescă lele func-tiunilor de statu pe iuliu, — după cum pu-blica foile i-a succesi a gasi bani, desi nu numai pré scumpi, ci — prin ajutoriulu unui con-trariu de mōrte naturalu alu tierei nostru si alu natuinei magiare descolinitu.

Prin valoros'a partinire a principelui Bismarck si a lui Delbrück institutulu „*See-handlung*” din Berlinu s'a invoită a escomptă său a antcipă intreprindatorilor imprumutu lui ungurescu de 45 milione o sumă de diece milioane taleri, său 15 milioane florii v. a. Si asiā — domnii stepanitori ér potu resuflă unu picutiu! Unele foi vră a scăzut, că aceste bani vor costă tierei 9½ procente, si că — pentru o sută s'a căscigăt numai căte 60 fl! —

Legea naturei vătămate — inca intr'o parte vine a se resbună. *Stang'a centrală*, oponi-tiunea magiara cea minciună, cea fariseasca, a lui *Tissa si Ghiczy* a ajunsu a se sparge si blama in facia lumii.

Dupa-ce cătăva membri ai ei, omeni mai de omenie, observara că conductoriile ei, propriu nu sunt de cătu nisice amici ai guvernului — in fapta, ér de tiéra si poporul se ingrigescu numai cu frase găle, si propusera a incercă o insocire cu membri mai solidi si mai activi si stangei estreme si a fundă unu organu nou, adeveratul opositiunalu.

In fruntea acestor a se redicara *Mocsáry* si *Csávolsky*, ambii barbati de scientia si firmitate oposițiunale. Er din *stang'a extrema* — *Simonyi Ernő*, prim'a capacitate, inca se ingagi.

Dar abia clubulu stangei contrale intie-lesse despre acestu planu, candu si trase cauza in discusiune si pronunciă că, o insocire cu membri din alta partita — nu se poate toleră.

Acum in „*Magy. Ujság*” de astăzi, *Mocsáry* ésa pe facia si spune verde oposițiunii lui *Tissa si Ghiczy* că — este falsa, numai pro forma numai pentru d'ă amagi pre poporu!

Noi — de multu dicamu totu acăstă. —

Audim, — dar n'am ceteiu, că amabilă nostra sora de aici, a publicat de curenda, cunca unii dintre cei distinși romani ortodossi de aici din Buda-Pesta, in urmă scirilor alar-mătorie despre morbulu. Exceționali Sale, Metropolitul *Siegyna*, septembra trecută s'ar fi

ntrunitu si deliberatu asupra celor ce ar fi se urme in casu de vacantia.

Nu cunoscem testul faimei si de aceea nici nu reflectam catus de puin la cuprinsul si directiunea ei, ci curat numai pentru fereea publicului de ori-ce amagire, i aducem la cunoastintia, cumca adunarea ce — intr-a-deveru in urm a scirilor triste din Sibiu s'a tieautu, n'a avut alt scop, nici resultatu, de catu a constat procedur a prescrisa de lege, adeca de statutulu organicu in atare casu si necessitatea de a se urm a cea cu cea mai deplina rigore si acuratet, pentru d'a fi scutita de veri-ce exceptiune, din veri-ce parte.

Despre acesta s'a inscintiatu cu tota plecatiunea celu mai betranu episcopu, ca legulu presiedinte alu consistoriului Metropolitanu — sede vacante, si — responsulu consemnitioru a si sositu. Cine doresce, pot s'e lu veda la noi. — Atat a si — nemicu mai multu.

Noi — n'am publicat despre acesta adunare — nemicu, caci despre atari consultatiuni private ocazionali, nu ne-am indatenat a serie, decat numai provocati expresu. Dece domnii mai sus numiti ar fi aflatu cu cale a informa publiculu despre ingrijirea si svatulu loru, de sicuru ca ei ar fi dispusu publicarea genuina, asia precum o feceram noi mai susu.

Din strainatare scirea cea mai interesante este din Berlinu, despre conflictulu ce luni a trecuta se esc a in Camer'a Prussiei intre principale Bismarck si — chiar majoritatea adunarei. Regimulu a propus o lege de pressa, restringatoria de libertate, binisoru reactiunaria; dar — mai nainte deputatulu Windhorst a subternutu unu proiectu mai liberalu, mai convinatoriu majoritatiei. Acum s'a pusu guvernului si cu Bismarck, se induplace pre Camera ca se ie in desbatere proiectul regimului dar intimpina o opositiune, la carea nu se astept aici 'lu-scose din cumpetu'!

I se fecera dlui Bismarck si celeora laliti ministri imputatiuni, — pre cum se facu astazi pretotindeni guvernialoru, ca — nu se ingrijescu de poporu, de legi pentru popora, ci numai de atari, cari apesa poporulu. La acestea Bismarck ca unu leu vulneratu se scula si aruncat in lupta! Elu cu furia respinsa invinovatoare si pretinse, ca tota legile guvernului sunt pentru poporu, pre cum si elu, si insusi Imperatulu este din poporu si pentru poporu; — protesta contra incercarii d'a separa pre guvernui de poporu!

Vorbe frumose, dar faptele positive li desmintiau; deci nici nu fecera efectu. Camer'a decise, a desbat pronectulu lui Windhorst, si numai deca acesta prin majoritate s'ar respinge atunci a lu nainte pe alu guvernului. —

In Francia dd. monarchisti de la potere mereu continua a-si resbuna asupra republiканilor. Astazi face nespusa sensatiune ca adunarea natuionale din Versalia oteri a da in judecata martiale pre deputatulu Lionului, Rane fost prefectu la Tours, pentru parteciparea sa la rebeliunea Comunei, măcar ca pana aci nimenui n'a venit a minte a-se apuc de unu omu, conoscutu de patriotu eselinte; — insa fiindu densulu republicanu mare, si ca prefectu nesuferindu incercariile de turburare ale roialistilor, acesta astazi vor a-si resbuna, adeca a-lu condamna „in contumaciam”; caci elu — la stăruintia amiciloru sei s'a ferit din calea turbatilor, si petrece in Anglia.

De asemenea se serie ca — pre renuntului Rochefort, condamnatu pentru participarea la comuna, dar — crutiatu din umanitate pentru morbul greu, de care sufera, domnii monarchisti fora multe vor s'e lu transpōte pesto mare, pe care va insula nesanatosu! —

Din Bucuresci se deposiedea, ca principalele Carolu, insocitu de ministrul de externe, Boescu si de alu finantierlor, Mavrogheni, a plecatu pentru Viena, unde se astepta pre luni a vitoria. Intraceea foile guvernamentali incep a desminti faimile despre abdicarea de tronu. In acesta privintia noi avisam la articolul nostru de fondu din nrulu presinte.

Diet'a Ungariei

In siedint'a Casei representative din 18 iuniu, tienuta sub presidiulu ordinariu, dupa cele formali si presentarea de multe petitioni, — deputatulu Tarnoczy, fiindu ca la o intercaliune a sa min. finantierlor aproape de unu anu nu vr se responda, propune unu conclusu constringitoru.

Dr. Mileticu interpeledia pre ministrulu presiedinte in privint'a a 30 de crestini bosniaci, refugiti din coci de persecutiunile turcesci. — Se va comunică interpelatului Ministru.

Dupa acesta priminda-se in a treia cetera proiectele de legi, votate luni, presiedintele la cererea guvernului anuncia tineretua unei siedinti private.

In aceasta siedintia privata, la staruintia ministeriului, spriginita de Dedk, se intielegu domnii, a nu intra in astazi in desbaterea bugetului, ci mane-di, pentru ca partitele opositionali, cari decisera a se opune intrarei in pertratarea bugetului — pana la sesiunea de tomna, — se aibe timpu a apretiui motivele guvernului pentru votarea bugetului in data.

Motivele guvernului sunt, ca prin votarea bugetului, guvernul in faca bancarilor din Europa se cescige creditu, ca se pota luu imprumutulu necesariu; mai de parte, ca nu cumva pan la tomna, ingreuiindu-se situatiunea, desbaterea bugetului se devina mai grea!

Astfeliu deci — siedint'a casei s'a redicatu. —

In siedint'a de joi in 19 iuniu, dupa cele formali, Dr. Mileticu inderpe trei interpellanti catra min. de cultu si instructiune, totu in privint'a abusurilor si violintielor comise de comisariulu regiu b. Majthényi, anume facia de gimnasiulu si de comun'a bisericésca din Neoplanta. —

Zsédenyi interpeledia pre min. de comerciu in caus'a unei comune din Scopusiu, carea s'a asecuratu contra focului la Banc'a magiara de asecuratiuni reciproce din Posta, acesta inca nu vr se platasesca deun'a caussa prin focu, din caus'a ca — n'are bani, — Interpelatiunile se vor comunică ministrilor. —

Totu in acesta siedint'a s'a verificatu definitivmente — deputatulu Hatiegului, c. Lonyay Béla si alu unui cercu din Naseudu Joachimu Muresianu.

Se trece apoi la ordinea dilei, propunendu si recomandandu referintele Szél Kálmán preliminariulu bugetului pe anulu 1874.

Madarász Jos. din stang'a estrema, espunendu ca acestu de facia guvernului, prin pactul incheiatu la 1867 ruineau tiéra, aservita Austriei, face propunerea de a se denegă acestui guvernui votarea bugetului.

Horn din stang'a centrale face o critica agera guvernului si bugetului, primesce insa luarea in consideratiune, caci — desi tiéra sufera si nu este libera de totu, totu nu pota fora bugetu. —

Irányi face reflesiuni grele contra procedurei la bugetu si se alatura catra propunerea lui Madarász. —

Asemenea si Csandy.

Ministrul de finantie Kerkápoly apera intr-o cuventare lunga — guvernul si politica a celui si bugetulu de tacia.

Tisza K. polemisédia ageru cu ministru, dar primesce bugetulu de baza a desbaterei speciale, reconoscendu necesitatea.

In fine mai vorbesce Csíky contra bugetului si cu atat a siedint'a se inchies. —

Siedint'a de ieri, vineri in 20 iuniu, a fostu unu dintre cele deschinti interessante, carea merita a fi descrisa mai pe largo, dar — alta data —

Istorii scandalose despre unii din Cleru.

Ni s'a imputat ferte desu, ca — criticam fora crutiare portarea preotilor nostri, — desi nime n'a cutesatu a afirmă, ca o facem din cunetu reu si — fora temei. Noi am vrutu binele — si alu bisericiei si specialu alu clerului; am vrutu se facem se priepe cei slabii la morală, ca sunt controlati, si se se contenesca de la rele, pentru ca astfelii vedi clerului se innalzie, autoritatea bisericiei se sporēsca.

Acesta a fostu intentiunea nostra. Dar ce ajuta! In daru dai cate o data peste masu copilului desmatiatu, caci elu in locu se se indepte, tocmai te respinge si injura. Asa am amblatu noi cu cei slabii ai nostri din cleru. Neau bucinat in lume ca — li suntem dusmani, dusmani ai clerului, ca lu urmu pre acesta si vremu se lu despoiamu de vedia si influentia. Adeca tocmai contrariulu! Si acesta venia tocmai bine contrariului nostri de mōrte si celoru cati va mai mari bisericani, ce traescu si se aburde — prin abusu!

Deci am aflatu cu cale, a mai slabii cu descoperirea si atacarea peccatorului clerului; am pusu la o parte dieci de reporturi despre d'astea, er despre unele am luate numai cu puncine ouvinte notitia. Si acum domnii osi desmatiatu din cleru vor fi socotit u — totu sunt bune si frumose. Insa — ce se vedea! Acuma foile straine vinu a bate toc'a si a vesti, — dar in altu tonu de catu noi, foradelegile si scandalele acelor domni preoti! Acuma blamagiu clerului si alu bisericiei nu mai ramane a casa la noi, ci elu se espune de parada lumii straine celei mari!

Esa cescigulu, sporirea védie si autoritatei clerului nostru printruirea nostra!

Nu amintim mai altele casuri, ci numai cele doue mai prospete din „Alföld” organulu contrarilor nostri Aradani, cari casuri dejă cercula prin mai totu foile straine magiare si nemtisoasi ne incarea de rusine.

Unul este despre „présanti'a sa” — cum lu-intitulédis, preotulu romanu gr. or. celu teneru din Subotelu langa Aradu, despre carele se spune ca — dupa ce n'a fostu in stare se amagesc si pangaresc pre o femeia tenera, apoi din resbunare a facutu de aceea cu tob'a sa petrecutu prin satu si a publicat de persona stricata si peccatoasa, caci se cine este in dreptatul a-i scuipă in facia; la urma nainete bisericiei s'a legatu de unu arbure si a batutu cu biciulu!

Altul este despre preotulu romanu gr. cat. Bisorca, din Zimbru, totu in cottulu Aradului, carele — pentru ca n'a reesit a alege pe protegiatulu seu de notariu, diu resbunare s'a imbatatu si s'a batutu, si a fostu batutu bine in birtu, de unde apoi repediindu-se a casa, s'a inarmat cu unu pistolu si a returnat la birtu, unde inca a fostu desarmat si aruncat afară, dupa ce a mai impartit si elu la palme!

Ei, cum vi placu istoriele? — Adaugem ca la celu d'antau casu se spune, cumca dir partea ordinariatului in data a urmatu suspensiunea voivicosului preotu; la alu doilea — dora va urmă; dar ore rusinea va pot fi sterasa? — Noi — in starea de apesare de astazi de nou strigam: astazi mai multu ca oricandu alta data clerulu nostru, are se fie „lumina lumei si sare a pamantului.” —

Baia de Crisul, (cottulu Zarandu,) in iuniu 1873.

(Ea se cercamu unu picutiu cau'a adeverata a calamitilor, a suferintelor tierei si poporului ei!) Au inceputu si foile domnilor magiari a se vaieră, ca pe tiéra si respective pe poporul asteptă dile triste; ca sperantia de o recoltă buna — s'a nomicit, crise si lipsa de bani se semte la tota clasela; — bace e mai multu, o fōia magiara, „Ellenör” amintesc de crida generala. (Általános pénzbukás.)

Luoru curiosu, ca foile domnilor numai acumă vedu si marturisescu reulu, er pana acumă totu mereu bucinat ca, decandu s'a datu tiéra pe manele loru, ea infioresce, si poporul peste totu s'a imbogatit si prosperat! . . .

Cumca domnealor au sciutu ca scriu si buchina neadeveru, nu e indoiela; — pentru ce a facutu dara, de catu ca se amagesc la lumea, mai a nume pe monarchu si poporulu. Pe cestu din urma — se intielege ca era cu nepotintia a-lu amagi, caci bietulu, maltratatu si despoiatul pe fiecare anu, semtiā amarca de la 1867 din dia in dia seracesce si a ajunsu cu deplinata la sapa de lemn, si pana la desperare! Domnii situatiunei au vedintu si sojotu bine acestă, dar de aceea nu i-a derutu capulu, ei si-au pusu tota trud'a si activitatea intru a magiarisca, a apasă natuunile nemagiare, majoritatea tierei, pana se li ese sustinutu si se li tréca post'a d'a se mai opune! astfeliu apoi prin innadusirea altor'a, a se sustinut pe sene la potere, cu ori ce pretiu, si acel'a chiar ruinarea totala a tierei! — Pentru de a-si ajunge condemnabilu scopu, au respatit coruptiunea si nemoralitatea, — au inventat contributiuni noue, au urecatu contributiuni vechi pana la nesuportabilitate, — au inundat tiéra cu legiōne de amplioi, de domnii unelte, si acestori li-au facut plati grase, — au afundat tiéra in datorii, si au desreditat o! si la totu acestea foile magiare ale domnilor, acele foi, cari sub sistem'a lui Bach strigau in gura mare, ca poporul nu mai e in stare d'a portă sarcinile cele grele de pre acelu tempu, si d'a plati lefole cele mari ale amplioiilor de atunci, ca — prin acelea se nemicesce chiar fondulu de contributiune, adeca avea cetatiilor, (az adalap megsemisul,) si se ruină insasi tiéra totalmente, — asa foi, aceiasi domni, acum candu contributiuni este cu multu mai mare, amplioi de trai mai multi, si cu lefe multu mai mari, acum intrecoi laudau sistem'a si afirmă mortui — tiéra si poporul prospera, e fericit — stepanirea loru!!

Dar astazi candu nu mai potu nega stare a tierei, si despararea poporului, si acestă asia dicandu pe fruntea fia-cărui cu creturi si funde, astfelii incepu si foile straine a se vaieră, ca — dieu ne asteptă triste! — Dar noa ni e curiosu si acestă intrebămu: ei bine, ce se vaieră voi slujindiciose si bine platite a stepanilor? Mai vi se ar si săd, se ve bucurati si se strigati, Oa — caci stepantii si-au ajunsu scopul!!

Foile magiare insa si acumă cu dimandu radescin'a reului, si tristă stare a o atribue numai si numai simplu tempestatelor domnilor nefavorabili! — Nu se poate mai fostu si tempuri nefavorabile, tempestatice inca au contribuit la starea miserabila, in ne astănu; dar cau'a principală totu este tem'a ungurăsca si condemnabilă procedura guvernului magiaru actuală. Caci intrebă ore tempestatile, ore tempul nefavorabil cau'a ca ati urecatu contributiuni pana la suportabili si ati inventat contributiuni apesaratorii de poporul pan la desparare? tempestatile, ore tempul nefavorabil e de ati inundat tiéra foră lipsa, cu legiōne amplioi, si ati croit plati grase, precum rău e in stare d'a se solvi? — Ore tempestatile sunt cau'a ca, dupa ordine domnilor, contributiunea se arunca de gula, in totu anulu, la finea lui maiu; er combuentii se incunoscintiilea despre sumă de numai in iunie, si numai deca tu dupa inciintare platinu competitii, afara de combatiente mai trage de pe bietulu poporul perde de intărirete, si spese de executiune, foră poporulu se fia provocat să măcar si nu vediutu acea executiune! — Si ore tempestatile, si timurile relle sunt cau'a ca, in catorufelii de abusuri — ori unde ori ca vei plange, dreptate si mangiare, — nu asti, — nu, nu, nu; apoi măcar să te tot de dorere si de necasu! — caci esti in garia domnilor magiari!!

Nu domnilor de la potere, — nu sunt in tempesiatile, nici tempuri relle — sunt si a fundamentale a misericordiei, la care am devenit la care a ajunsu tiéra si poporulu din Ungaria si Transilvania si — voi, firea voastră, tem'a si condemnabilă, caci si nemorală procedura a voastră, a guvernului vostru, care ne-a batutu Dieu — si pre noi, dar si voi!

Si ce se dicu de apesarea si persecutiunea domnilor de la potere facia de natuunile nemagiare si in specie facia de Romani — si-a facut de sistem'a?

Sunt lucruri vecchi si tuturor cunoscute — si cu totu, domnii sunt dibaci in acestă vintia si in tota diu'a sciu e afle modalitati noue in contra nostra! Et, prese vede, nu sunt indestuliti, ca dintr-o trei milioane de Romani in ministeriile loru mihi si mihi de posturi, numai bieti 2, di duis mani se mai afli aplicati, — nu sunt indestuliti, ca la Curia si la Tabl'a regesca, unde se aplicati 2 presiedinti, 1 vice-presedinti, 6 presiedinti de sectiune sau de securat si de judi numai 1 bietu presedinte de senat, 6 judi se afla dintr-o romani, — nu sunt indestuliti ca in Ungaria, Banatu si Transilvania numai bieti 4 romani sunt aplicati de presiedinti la tribunale regesce de I. instantia, nu sunt indestuliti ca dintr-o 20 de municipii cu majoritate romana, numai inca 6 trei, amarite de ele, au ramas cu capi de instiutate romana, pre ceialalti springindu si alungandu ii — foră nula si foră urma! — sunt indestuliti; ca, dintr-o cele multe misi de aplicati la judecatorie de prin catorufelii de districte, abia ici-coli se afla catorufelii romanu, ca de pomona; — cum dieu acestu diaboleascu resultatul domnii magiari sunt indestulit, ci — asa se vede, ca si in municipiile vor se eschida totalmente aplicati Romanilor, care intentiune a guvernului dovedita prin famosulu cerculariu al ministrului de interne, tramis comitilor si capitulor suprimeri, care septemanal trecuta se publică cu triumfu prin foile magiare! Prin acest cerculariu se impune comitilor suprimeri, nici se candida nici se denumeau municipiile altfelii de ofiiali, de catu numai

de inredere! „Csak megölikető egysé-

giariemului, său interesului elementului magiaru! In fine se sprima:

„Multiamintu guvernului pentru energia. Numai nainte pe acelaș cale. — — — Cu cătu mai energetic demanda guvernului, cu atâtă mai energetic 'lu va sprină — nu o partita, ci opinionea publică a națiunii întrege.“

Nota bene: acătă furia magiara este după forma îndreptată — quasi in contra germaniemului oarele din strainatate, de peste Laita și din Germania, se impărtă și incuba la noi; și noi — intru atâtă a pre bucurosui-am recunoscere — înțelegere — să se facă unelelor loru mamei loru, națiunei romane, și loru, a poporului romanu! Cum să îndoienește cineva candu foile magiare, că se se batjocoresc „liberale“, pre metropolitul Vancea inua lu — de la de agitatore naționalu, individu ce nu încredere Domnilor si acătă nu — să se facă unelelor loru mamei loru, națiunei romane, și loru, a poporului romanu! Cum să îndoienește cineva candu foile magiare, că se se batjocoresc „liberale“, pre metropolitul Vancea inua lu — de la de agitatore naționalu, individu ce nu încredere Domnilor si acătă nu — să se facă unelelor loru mamei loru, națiunei romane, și loru, a poporului romanu! Cum să îndoienește cineva candu foile magiare, că se se batjocoresc „liberale“, pre metropolitul Vancea inua lu — de la de agitatore naționalu, individu ce nu încredere Domnilor si acătă nu — să se facă unelelor loru mamei loru, națiunei romane, și loru, a poporului romanu! Cum să îndoienește cineva candu foile magiare, că se se batjocoresc „liberale“, pre metropolitul Vancea inua lu — de la de agitatore naționalu, individu ce nu încredere Domnilor si acătă nu — să se facă unelelor loru mamei loru, națiunei romane, și loru, a poporului romanu!

Este o diavolă apuatura, unu miserabilu fariseismu, a luă de protestu germanismulu, a-i dă quasi lui in capu, pentru de a ne lovi, a ne uide pre noi!

Domnii magiari nu vor să audă la comunicatiunile din tiéra alta limba de cătu pre cea magiara. Ei bine, dar noi intrebău: *ore tiéra e numai magiara?* *ore comunicatiunile sunt numai pentru magiari?* său — *ore numai magiarii se tolososeu de ele si le sustienu cu bănuu loru?* Său, că dōra poporatiunile patriei n'au alta limba si naționalitate? Său că — cele nemagiare — nu trebuie să se 'ntieléga cu organele de comunicatiune? său că ele — potu său trebuie să se intieléga într'o limba, loru straina, loru necunoscuta, neprinciputa? — Reșpondeti!

Am pricpe ingrigirea, indignatiunea, său cum diou ei, *revoltarea sangului magiari* pentru limb'a germana, de cătu domnii ar dice astfelui: *Ungaria nu e tiéra nemtieșca; si poporale ei istorice, cari au fundat' si sustinut' o pana astadi, n'au nici voi'a, nici interesulu d'a o face tiéra nemtieșca; ci aici, pan' la Tisa, poporul magiari e in majoritate si limb'a lui, limb'a — peste totu cunoscuta si vorbita; deci in acelui tienutu alu tierei limb'a comunicatiunilor are să fia ordinarminte cea romana, etc. etc. etc.* — da acătă am pricpe: intru astfelui de ingrigire am vedé — logica, morale, politica, — cu unu ouventu îndreptărire *natiunale si politica*; insă in apucatură si atacul si terorismulu guvernului si alu publicisticei magiare — nu potem să recunoscem, de cătu — inca o dată aceea — de atătea ori am constatat si pronunțiatu: unu afrontu temerari si barbaru — dreptul si dreptății, adverul si onestății, provocare a generatiunilor secolului, său d'a se impulpa si d'a aretă domnilor magiari, că — *pana unde li poate fi iertatu a se intinde si pana unde nu, de către vor a trai in Europa si a forma o familia dumna de cultur'a si civilizație Europei!*

Cea ce „Reform“ fabulădia de *springenul intregii opinioni publice din tiéra*, — pentru planurile d'a împedecă germanismulu ar potă să aiba inteleșeu ér numai de cătu domnii magiari ar eugetă si vorbi despre tiéra si poporale ei asia precum aretaramu noi mai susu; ér ca — poporale tierei, majoritatea tierei, romanii, serbii, slovacii, rutenii si sasii, si chiar poporul magiari celu nestrictat, să sprinăscă nebunile planuri de magiarisare a tierei cu fărăția, — acătă este o intuiri său scoritura a creșterii scăzute! Pentru că — de dragul tiranilor loru despoiați de umanitate, poporale — ele insele nici nu se vor uide, nici nu se vor degradă! *Las' că vă vedé.*

Oravita in 10 iuniu 1873.

Onorata Redactiune! Bravul artistu naționalu dlui I. D. Ionescu, petrecă cătu — in timpu in midilocul nostru, cu care ocasiunea dăde 3 reprezentanții teatrale. Marele sefput ce produsă in poporul nostru artă teatrală a acestui barbatu, ne promite pentru viitoru o interesare a poporului si inteligenției noastre — inca mai mare, cu atâtă mai multu, căci DSA, dlui Ionescu 'si ofere talentul său si pentru scopuri filantropice.

Dovăda ni este că ori pre unde a reprezentatul publicului artea sa, in totu locul a dedicat cătu unu pentru scopuri publice. Asia se intemplă si la noi. Din 3-a treia reprezentan-

celebulu artistu dăde diumetate junci vostre Casine de sici.

Deci primăvara DSA pentru acătă bunătate — multiamintă nostra publică!

Nu potem să nu luă cu placere notitia solena despre — promisiunea DSA, cum ea intr'unul său dooi ani era ne va onoră cu prezentia sa, si cu o trupa mai mare. —

Basilu Bordanu, G. Giuca,
presedinte not. cas. rom.

Făgărașiu in maiu 1873.

(Avisare despre apararea unei charte de economia populară!) Pentru ca economii nostri de campus se mai potă săstea și onore, si mereu să-si potă procură o viață mai placuta, este ne-apăratu de lipsa, să castige mai multu: *Spre a potă* înse căcigă mai multu, nu mai ajungeacea de invetariu dela parintii: si predecesorii loru, ci se recere să studieze si să aplică in praoa tōte principiale agricultură si tōte imbunătățirile căte le-a scosu si continua a le scoate acătă vasta sciuntia la lumina. Inteligintă naștră, ca să nu ajunga ea cu poporu cu totu la sapa de lemn, are săntă detoria, de-a contribui din resușteri la prosperitatea poporului, lă imbunătățirea stării sale spirituale si materiale; — astădi mai vertosu este tempul, d'a ni inordă tōte-poterele, punendu in aplicare tōte posibilele medilice, spre ajungerea acestui naltu scopu, — astădi candu parintescul guvern — vedem să s'a îngriju, ea bietulu poporu, scapatatu mai de totu si imbrancitul prin grelele si sleitorile contribuționii de pana acum, să platescă pe venitoriu si mai multu! La o economia minunata ca si acătă numai magiarii se pricpeu. Intr-alte state — dōra mai puținu civilizate si bogate, precum: *Francia, Belgia, Elveția, si Anglia*, regimile portugheze mai antaiu de a deschide si inlesni poporului tōte isvorale si medilice, prin cari să potă ajunge la o stare mai buna; la noi din contra, mai antaiu 'lu cutrupsesc prin dări de-lu seraceșe, ca să nu ajunga o stare mai buna in veci!

In contra acestei propriețiate amenintătoare cu răuirea totală avem să-negădimu seriosu de scăpare si să ne punem toti cu totii umerii si tōte puterile, lucrându fiecare in sferă sa si după cătu 'lu-i-eră poterile sale — spre lumina si intarirea — poporului nostru.

Ei, ca fiu alu poporului si fostu stipendistu alu Asociatiunei trne pentru literatură si cultură poporului, ardiendu de dorul, de a vedé economia naștră natională inaintandu pe calea prosperării, si incuragiatu prin caldură sa primire, ce a intempiat o „Cursul de practică gradinăritului si de economia casei“ mai aleșu din partea fratilor Banatiens, si cudeosebire a celor din diecesă Caransebeșului, unde prin v. Consiliu la propunerea dlui Joanne Jonasiu ca referinte consistorialu, să introdusu si in scările satesei, — incurgiatu dicu, prin acătă caldurăsa primire, amu pusu sub tipariu unu altu opu *specialu de agricultura*, conformu progresului, ce l-a facutu acătă sciintia mai cu séma in cei din urma 30 de ani.

Studiindu-lu economia naștră cu bagare de séma, si explicandu-lu invetitorii, preotii si alti cărturari, sum convinsu că va reversă multa lumina si binecuvântare in afacerile economiei néstre de campu, carea astădi se astă remasă atâtă de indreptu. La compuneră catastrului, ce e in ajuanul să se începe, spre scopulu urării dărilor, inca oredu că va face bune servită, invetandu pe economia naștră, cum să se aperă, ca cutare său cutare locu să nu li se conserue intr'o clasa mai buna decum este in realitate.

Opulu este intitulatul: „*Manualul populară*“) de agricultură practică, indiestratu cu mai multe ilustrații, despre cele mai de lipsa si mai bune unele (masine) agricole, de George Vintila, inspectoare silvană districtuale in Făgărașiu.

Va fi in 5—6 brosuri de căte 5 căle. Brosuri a dantaiu va vedé lumină celu multu in 3 septamani si costa 40 cr. v. a. ér cu tramitera libera pe posta, 46 cr. Totu asemenea si celelalte brosuri cari vor apărea căte unu pe luna — celu pucinu. De la 10 exemplare se dă unul gratis. Abonamentele se fac la *autorul in Făgărașiu*, pre cum si la Redactiunile foilor naționale, pe cari cu acătă am ónore a le rogă de acestu serviciu intru interesul poporului.

(*) Tōte celelalte foi naționale sunt cu tōta onorezate a reproduce acătă inscripție, măcar si numai in estras! —

ini; — asemenea se va potă procură si prin librării.

Din Cursul de practică gradinăritului si de economia casei, se mai află la autorul putine exemplare à 86 cr. v. a. Spre evitarea speselor de transport ar fi bine, ca domnii abonenti să se adresie prin avise postale sau prin bilete de corespondentia.

George Vintila.

Varietati.

(Am procopitul — Én se audim, cum se caricaturisesc si batjocuresc astădi domnii erei calei nōus, dualistic adca!) „Borszom Jankó“ este organul humoristic-satiric alu guvernului magiariu, pe carele l-a întemiatu marele Andrásy, pentru d'a persifla pre contrarii sei, pre cari nu potă nici să ii corumpa, nici să ii amagescă. La inceputu naționalistii cei necorigibili erau materialul figurelor si insultelor musei loru lascive: Dobrjansky, Mocioni, Mileticu si Babetsu, acestia au fostu primele figure, pre cari le-a espusu risului publicu, — fresce nici Tisza, si Ghiczy, Simonyi si Madarász etc. n'au scapatu de batjocura. Dar acum — unde au ajunsu! Én s'audim. In numerul de domineo' a trecură, ilustrația principale arăta doi cersitori orbi, unul este ministrul magiariu regiu de finanțe Kerkápoly in costumu naționalu, totu trăntie, cu degetele de la picioru esite prin cisme, cu traiașa mare, dar gola a umeri, radimatu pre unu bătiu lungu, ér cu stangă intindindu parării spre cersire; — facia de elu unu jidușu bancariu moștu din Viena, pre care crisia de la bursa l-a adus la bătiu de cersitoru; elu prezinta o elegantă tōte ruptă si stăticată; si elu intinde cu stangă cilindrulu turtit — spre cersire. — De desuptu stă: Kerkápoly: „Colo observu unu bancariu. — Cristosu să-ti ajute Mari' ta; sum unu bietu seracu de ministru bani si foră lumina; — — — indurate de nime cuseva pucinu!“ — Bancariulu de Viena: „Aldușca-te Moise, escentia! eu sum unu bietu omu ruinat uin crisa, — — — copiii mei se află in „costu“ si flamandescu reu!“ — (Ambii orbi cauta unul la altul si se — compatimesc.) — Intr'adeveru asiă este coticarii nostri politici, bancrotati in Buda-Pesta, se inghina ca buni cameradi si se compatimesc reciprocamente!

(Patru prouti imbuibandu-se in Altariu, spre scandalisarea poporului!) Ni se descrie pe largu la Boccea-rom. in Carasiu, cum acolo, din dominecă tuturor santilor este datina a se face parastasă pentru cei morți, ér poporul duce si imparte intre seraci mancări si beuture; dar estu timpu, fiindu diu'a ploioșa, si parastasul si pomén'a s'a facut la biserică, unde dd. preot — apucandu si ei blide incarcate si sticle pline cu rachiu, le dusera in altariu si — facura din altariu cărciuma, mandandu si inchinandu acolo foră sfîrșita! — Corespondintele, nostru incheia: „Astfelui altariu reprezintă o capisca idolă. Vai sufletelor loru, căci órba ce sunt, nu vedu cum prin acătă dău celu mai reu exemplu poporului, invetandu-lu a nu respectă nici elu locul celu si intu! Dar cum apoi se respecte pre cleru?“

Provocare,

catra toti acei domni, cari au primitu bilete spre vendiare pentru balulu tienutu in 27 iunie a. c. in favorea fondului scolasticu gr. or. din Comun'a Vranu, si cari inca nu si-au datu pona acuma ratiocinul, si binevoșea foră intăriți a tramite ori banii incurși, ori biletele ramase nepetrecute — la subscrișu comitetu pentru ca astfelui acătă se potă săma in publicitate despre rezultat.

Vranu in 10 iuniu 1873.

Comitetul aranjatoriu.

Prevederile pentru recolta.

De multu foile străine au inceputu a vorbi despre recolta anului acestuia; o data prononciu ingrijiri si temeri; apoi urmări speranțe exaltante; de vrăjă 14 dile incocă se bat alarmu mare, că ni să înainte o fome sicura, căci tōte granele de pane sunt atacate de o rugina ce amenință a nimici chiar la formare grăuntiele, fiindu de asemenea secară si asia cu armă gerului ce a cuprinză tomai in flori, mai tōta cu spicile seci! Acuma de căteva dăile alărmulu a incetatu si îngrijirile se molcomescu.

Noi — despre tōte am tacuta pana acu-

ma; pentru că sciștu pre bine, cumca ori este combinații și prediceri, pana nu s'a format deplin grauntie in spică, nu se potu considera de sicure si nu potu fi deosebitu ori spre sperantia, ori spre inspămentare — eventualmente ne'ntemeiata. Acăstă este caușă că, n'am luat notitia nici de reporturile formalice ni s'au trămuș de prin unele locuri speciali. Si nu ne căsim că am tacutu, căci astazi, după ce stadiul granelor si datele positive despre acelă dejeă ieră formarea unci opiniuni, său judecati destul de intemeiate despre revoluția ce ni stă la usia. — astazi ar trebui să revocăm si să coregemu mai tôt, căci am fi fost in stare a dice mai nainte.

Insusi ministeriul ungureacu de comerț, si agricultura, a inceputu a publica date positive de prin tôt comitatele, despre tôt speciele de grane, si noi astazi — asia crede-mu, că nu potem face mai bine, de cătu a urmari si a nota si noi pre scurtu acele date, apoi din acelea si din ale noștre directe speciale in facia si sub controla publicului nostru — a deduce si a constată adaverulu.

Cele mai noue reporturi, publicate de guvern sunt urmatorele si de urmatoriu cuprinsu sumariu:

In comitatul *Alba*: grăulu si secară — de midilou; rugina peste totu, dar spicul grăului nu este atacatu. Ordinu, ovesulu si fenatiele — bune; cucurudiul cam slabu. —

In comit. *Aradu*: grăulu de midilou, secară de totu slabu; si grăulu si secară atacata de rugina; ordinu, ovesulu, fenulu si cucurudiul — bune! viniele slabu, unele si mai bune. —

In comit. *Bacă-Bodrogu*: grăulu in unele tienuturi de midilou, in cele mai multe — slabu; secară peste totu slabu; rugina a stricata si grăulu si secară; ordinu si ovesulu — cam de midilou; tenatiele bune, viniele slabu. —

In comit. *Biharei*: grăulu — dintre 10, cercuri, in 5 bunu, in 4 de midilou, intr'unul slabu; secară atacata si stricata si de frigul de rugina; ordinu, ovesulu, fenulu si cucurudiul — de midilou; viniele stricate. —

In comit. *Borsod*: grăulu si secară parte mai mare atacata si stricata de rugina; ordinu si ovesulu promit u recolta de midilou; cucurudiul si fenu bunisoru: viniele de midilou. —

In comit. *Cianadu*: secară de totu stricata; grăulu de midilou, semenaturele de primavera bune; cucurudiul de midilou-rele. —

In comit. *Strigonu*: Si grăulu si secară mai de totu stricata de rugina; semenaturele de primavera bunisire; viniele bune. —

In comit. *Ungrorei*: grăulu de midilou; secară stricata de rugina, cu spicile mai seci; ordinu, ovesulu, popusioiu si sfecile — indestulatorie; fenulu bunu; pomele si viniele stricate mai de totu! —

In scaunul *Cohalmului*: tôt de midilou; rugina a stricata; si viniele bunisire. —

In comit. *Comoromu*; rugina a stricata mai de totu si grăulu si secară; — ordinu si ovesulu bune; fenulu a patimiu; viniele si pomele de totu stricate! —

In comit. *Crama*: grăulu si secară in prejurular Semnele lui de totu reie si stricata de rugina; dar prin alte tienuturi bunisire; fenulu si semenaturele de primavera — de midilou. —

In districtul *Jajigiei si Cumaniei*: grăulu si secară au suferit de rugina; secară stricandu-se mai de totu: ordinu, ovesulu, cucurudiul si fenulu de midilou; viniele slabu.

Comit. *Neogradu*: rugina a stricata — secară de totu, grăulu parte mai mare; ordinu si ovesulu bune; viniele de midilou; fenulu nimicu; cucurudiul bunisoru..

In comit. *Posoniu*: si grăulu si secară de midilou; rugina a areta, dar a si facutu mare dauna; cele de primavera si fenulu si viniele — bunisire de midilou. —

In comit. *Sopronului* grăulu si secară au patimiu de frig si rugina, deci sunt forte slabu; cucurudiul slabu, ordinu si ovesulu de midilou, asemenea si fenulu; dar viniele de totu stricate! —

In comit. *Sabolciu*: grăulu si secară stricata de rugina; ordinu, ovesulu, fenulu si cucurudiul — de midilou; viniele reie. —

In comit. *Tolna*: grăulu de midilou; se-lui iuniu a. c. cal. vechiu.

cară si cucurudiul mai de nemică; ordinu, ovesulu, viniele si fenatiele — bune. —

In Comit. *Castrifereu*: grăulu forte slabu; secară inca slabu, totusi pre unele locuri de medilou; cele latte semenaturi de medilou; dar viniele slabu. —

In comit. *Zala*: grăulu si secară — au suferit forte de rugina; ordinu si ovesulu bune; cucurudiul, fenulu, stecele si viniele de medilou. —

In comit. *Zemplinu* grăulu si secară de medilou; rugina a stricata numai in secara; ordinu si ovesulu de medilou; cucurudiul de totu slabu; fenu destul. —

In *Confiniul militare banaticu*: grăulu si secară stricata prin rugina si forte slabu; ordinu, ovesulu cucurudiul si fenulu de medilou; viniele bunisire. —

Din aceste 21 reporturi ce luarămu din diferite părți ale țării, este indeverat că — peste totu luanu, ui stă nainte o recolta de grău — de medilou, mai multu slabă, de secara — mai peste totu rea, de ordinu si ovesu — buna de medilou, de cucurudiul slabă de medilou asia si de fenu si de vinu. —

Despre răpitia, carea tocmai este sub secera si cossa, si ale noștre si ale guvernului reporturi ni si spunu că, in Banatul slabă dar prin pările Ungariei proprie — este une locuri forte frumosă; — na're inşa pretiu, căci — nu se cauta! —

Fenu ar fi fost multu si forte bunu, dar au datu ploile peste elu si l'au innecat si stricatu tocmai candu se cosă. — Viniele si cucurudiul pre unele părți sunt forte frumosă, pre altele de medilou, er pre altele de totu ruinate de frig si de petra; totu asiă si pomele. —

Vom urmari cu atenție reporturile oficiale si mai departe. —

Seimă că economii nostri, cindu despre starea granelor in patria noastră, nu vor potă nu se interesa ca să audă ceva pozitiv si despre starea loru in strainatate. Deci — casă alta data si acumă nu vomu lipsi a dă informații si in acesta privintia.

Pentru acumă cităm că — in Romania, dupa reporturile ce corpulu comerciantilor din Galati a primitu de prin mai tôt județele, grânele mai pretotudenia sunt bune si promit u recolta peste totu buna, ba in mare parte excelente. Ploiu au fost multe si cu furte, inşa pintra ele — timpu frumosu si caldu chiar frigul din aprilie n'a stricatu multu. Rugina s'a aretat si prin pările Romaniei, dar facandu-se timpu frumosu, ea n'a ajunsu la poterea de a strică. Numai pomele si viniele, mai vertosu in pările moldavice, au suferit stricatiune de frig si de grindina. Asemenea răpită este slabă: —

Din pările Russiei, si mai vortosu ale Podoli, Wolhinei, Besarabiei, Crimei; de asemenea Galitia, reporturile despre grane sună forte favorabilu; din pările Warszawiei inse — mai multu reu. — Din alte părți si anume despre Apusu alta data. —

Publicații tacsabili.

Concursu.

Pentru implinirea vacantei statuii invetiatoresei din comună *Straja*, in fostul confinu militar, se deschide prin acăta concursu pana la 19 iuniu /1.iuliu, cu următoarele emoluminte:

In bani gata 276fl.v.a. anualu, si quartiru naturalu cu gradina de legumi;

Investiatorul e indatorat a fi si cantor la sănta biserică, a participa la ingropatiuni si praznice, totu pre salariul sui atinsu. Competenții sunt avisiati si si tramite recoursele provendinte cu documentele necesare despre morală si despre qualificatiunea loru invetiatoreșca, pana la terminu, (candu va fi si alegerea.) catra *Onor. județul cerculae in Karlsdorf*.

Straja, in 26 maiu, 1873.

In contilegere cu Senatulu scolaru localu.

Nicolau Bigasu,
ca presedinte alu senatului scol. localu.

Concursu

Pentru ocuparea statuii invetiatoresei de la scol'a gr. or. confesionala din Varadie, protopresbiteratul Oravitiei, comitatul teme-

Enolumintele impreunate cu acestu postu sunt:

1. Salariu anualu de 300 fl. v. a.
2. Cuartiru liberu;
3. 8 orgii de lemn, 4 pentru in caldirea scolii, si 4 pentru invetiatoriu;
4. 8/4 jugeru de gradina pentru legumi
5. 2 jugere de pamant. —

Doritorii de a ocupa acestu postu, sunt avisati: resursele loru provediute cu documentele prescrise in stat. org. bisericescu, adresați comitetului parochialu, a le substerne dui Protopresbiteru tractualu in Oravitia.

Varadie, 26 maiu 1873.

Comitetul parochialu.

In coștelegere cu dlu protopreb.

3—3

Jacobu Popoviciu.

Edictu.

Maria, socia lui *Pau Botiocu* din Greovatiu, a incamnat la forul matrimoniale subscrisu, procesu divortiale asupra barbatului ei sus numit. Deçi fiind că numitul barbat *Pau Botiocu* absentă din locul nascetur sale si din patu sa, inca de la anul 1859, candu s'a tienut resbelulu in Italia, unde densul a fostu ca ostasiu, — același prin acăta se provoca si indetoridă, ca in terminu de 3 luni să se infacisidie naintea acestui foru matrimoniale, pentru că la din contra si foru elu se vor oferi cele de lege prescrise.

Oravitie, in 28 maiu 1873.

Forul matrimoniale gr. reser.

3—3

alu protopreb. Oravitie.

La băile de

Borszék

Sesonulu anului prezintă 1873

se 'ncepe cu 15 iuniu si tiene până la

15 septembrie;

pre acestu timpu este ingrijit pentru comoditatea ospetilor priu mai bine de 200 chilii disponibile la privati, preoum si prin confortu si mancare buna in ospetării, dupa preturi regulate, profitabili; de asemenea, prin intrumștiările de locuri, esecutate in celu mai nou timpu, si prin diferite dispusestiuni spre scopul d'a face cătu se pote de placuta petrecere aci.

Apele de cura din *Borszék* n'au trebuința de fi laudate; valoarea loru este vestita prin sute si sute de tractate literarie, de comunicatiuni scientifice si opuri de specialitate, intrarii este depusa recunoșciintă a binecuvantării de catra generatiuni intrege de oameni, cari din apropiere si din mare indepartare veniti, curend li s'a adusu cea mai nouă si mai frumosă recunoșciintă a vechiei loru glorie — prin nou'a analiza chimica, ce estu timpu a facut o autoritate europeana de chemie, renomul invetiatu alu patriei noastre, profesor de Univ. C. Than, precum si de marelle publica la espoziție universale din Viena, prin monarchii vizitatori, prin inalt'a Casa regale domitoria si prin opinione publica.

Pe langa asta si atâtea autorități positive,

este de prisosu ori ce accentuare aici efektele acestoru ape; indrumandu publicul ce ar dorii o informație largă la opul mai nou alu doctorului Cseh, aparutu in limbele: magiară, franceză, engleză si romana, sub titlul: *szekulu din punct de vedere medicinal economicat naționale*, (Pesta, piat'a Seri nr. 5,) — numai ca de orientare avem aminti, cumca cele cinci fontană de cibeațu alu Borszekului, cari estu timpu s'a analisatu, prin descoperirea d'au mavéra a unei „noue in padure,” s'au ritu la siesse; cumca astă de băia cea de dusia, cinci reci de borviz cu tempera variindu — 9. 2° — 11. 2° C, pe acestu sesonu priu mai multe, acum mai intreprinse adaptări si edificări s'au inițiat si perfectiunatu.

Apelul acestoru izvora tămaduită spre dispusestiune si se folosescu cu efepisante si parte mai mare siguru, in momentul si de matie, ai organelor de a celor genitale si de resuflare, — in de totu felul de slabiri, proveniente de sange si de sucurile nobile, urmările, in hemoroide, de siu si la dureri in organele preparatorie si conțorie de urina si asupriri de rerunchi, in rintele de catru vessicalu, de fieri si de — in casuri invecite de catru polmoni tubercule incepătorie, in asupriri de stomac casuri de surgeres alba si vinerica, de rare de pantec si alte morburi famoase in totu felul de suferintă nervoase, măstăru, morbul anglicu, scrofule, migreni, junghiuri de peptu si de stomac, ori ce altu felu, in contra podagrei si melor de ori-ce natura, la doreri de ficat splina, si altele.

Redica efepitulu acestoru fantanele clim'a Borsecului, mai blanda de la ori-care alta baia rece; si o atmosferă de asemeneare cea mai sanctoasă, mai invieră si saturată de balsamulu recreitoriu ale drelor peduri de bradi, prejurulu de o sătia ce nu se poate descrie, provediutu cu bune, cu locuri de odihna, cu promenade de bravă, cu puncturi marotide pentru escuri, cari oferă modurile de distractiune esențiale, placate, mai redicătorie de spiritu mai rante!

Pe langa acestea este ingrijit si distractiune prin plăceri spirituali si sociali, lele edificiile Casinai. Sub Directiunea unei se află pentru folosinta comună — biblioteca deosebita, unu piano, mai multe din intru si din strainatate, biliardu, salantiu si de conversatiune, — pre o cum promenadă Elisabeti, de asupra fantansipale pe fie-care diuă de două ori musică.

Se află in Borsecu statuie ordinaria de stat, carea preste Sesonu comunica in fie-care totu peste sesonu se află si oficiu de tele-apoteca, medicu de băi si pentru sustinere ordinei unu comisariu de băi, — stabilit se află aci Oficiu de geometru si de economie de la cari fie-cine in privint'a concernită obiecte pote să căsige indrumarea si orice necesaria.

Comitetul diriginte de

Loculu de cura

pe

INSUL'A MARGARETEI

in ne medilocita apropiare de capital'a si resiedenti'a Buda-Pesta.

Temperatura fantanelor artesice de 35° R. — Cade de porcelanu si de marmure, pre om si tăiate in petra, si cu aparte de dusie, — partie de parc, măretie, — aeru esculent, — 200 de odăi proveide cu totu confortul, — salou mare de conversatiune, — gazete din tiera si din strainatate, — muzica pre fie-care dia.

Morburi intru cari ap'a insulei Margareta s'a folositu cu succesu foarteabilu sunt:

Podagră — reumele de musculi si de nervi — inflamăriile chronice de incheieturi si de contractiunile si intepenirile după podagră, vătămări externe, înveninare prin plumbu, tifus si difterit — dorerile de nervi — junguriile — scrofulele cu bubone si coccerea galcoelor — bôlele ochiului de pele — morbi de șose, morbul slabirii de picioră — dorerile ce provin de la vătămări, — tădilofa șosea de versatul, plegele dorerelor, intepenirea — petra din besica si bôlele de rerunchi — dorerile istorice, stricarea regulei in menstruatiune, etc. etc.

Se conoade scădămentul in pretiu — la abonamente zău cumpărare imprima una de bilete pentru băi si pentru vaporu.

Locuitorilor pre insula li se facu favoruri atât la băi, cătu si la vaporu.

Comunicatiune cu capital'a in fie-care óra de două ori cu vaporul.

Sesonulu de veră se 'ncepe la 1 mai.

Comanda pentru locuinte primește Inspectoratul pe Insul'a Margaretei p. u. Buda-Vechia.